

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
W GMINIE KOŁBIEL NA ROK 2019

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu: zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, oddziaływanie na osoby nadużywające alkohol oraz udzielanie pomocy ich rodzinom.

Pomagać to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne "podpieranie się" substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia "nie" w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia. Alkoholizm, narkomania, nikotynizm, czy uzależnienie się od Internetu to choroby, która rozwijają się latami, niepostrzeżenie. Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz na mocy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii samorząd gminy uzyskał większość kompetencji i zadań do rozwiązywania problemów alkoholowych i do przeciwdziałania narkomanii w społeczności lokalnej. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą

w rodzinie;

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Kołbiel na rok 2019 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień. Działania podejmowane w ramach niniejszego programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol i narkotyki w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka.

Realizacja powyższych zadań opiera się na następujących aktach prawnych:

- *ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2137),*
- *ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.),*
- *ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 poz. 1390),*
- *ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.),*

Główną rolę w działaniach podejmowanych w ramach w/w Programu odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradniami Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, Policją, Sądem Rejonowym, szkołami oraz innymi organizacjami i ludźmi zaangażowanymi w tą tematykę.

I. PROFILAKTYKA

Cele stawiane przed Programem to:

1. Zwiększenie dostępności usług terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
2. Kształtowanie prawidłowych postaw normatywnych dotyczących używania środków psychoaktywnych.
3. Poszerzenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych.
4. Zmniejszanie tendencji do zachowań ryzykownych wśród młodzieży i wzmacnianie zachowań pożądanых.
5. Zwiększenie profesjonalnego przygotowania osób pracujących z młodzieżą i rodzinami, których występują destrukcyjne zachowania.
6. Promowanie postawy abstynencji jako jednej z szans kształtowania osobowości.
7. Zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego powodowanego nadużywaniem alkoholu i przemocy.

II. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. **Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.**
 - 1.1. Dofinansowanie psychoterapii rodzinnej i indywidualnej dla osób, które tego wymagają.
 - 1.2. Sfinansowanie działalności Punktu Konsultacyjnego świadczącego pomoc psychologiczną dla mieszkańców gminy Kołbiel:
 - a) prowadzenie poradnictwa indywidualnego w zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu;
 - b) motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego oraz informowanie o możliwości podjęcia terapii;
 - c) prowadzenie pracy edukacyjnej w zakresie poprawienia funkcjonowania społecznego i rodzinnego;
 - d) prowadzenie pracy edukacyjnej i wspierającej dla osób współuzależnionych

oraz borykających się z problemami rodzinnymi;

e) wyposażenie Punktu Konsultacyjnego;

f) upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej i narkotykowej;

g) stała współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Sądem – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich i szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.

1.3 Finansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób zaangażowanych w problematykę uzależnień na terenie gminy.

1.4 Doposażenie placówek realizujących program GKRPA w pomoce, materiały i sprzęty niezbędne do prowadzenia zajęć oraz realizację drobnych remontów polegających na zakupie materiałów i finansowaniu usług remontowych.

1.5 Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień.

Zadania realizowane będą systematycznie w ciągu całego roku, bądź według aktualnych potrzeb.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

2. 1. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:

a) przyjmowanie zgłoszeń w przypadkach wystąpienia problemu nadużywania alkoholu powodującego rozkład życia rodzinnego, demoralizacja nieletnich, zakłócanie spokoju i porządku publicznego;

b) prowadzenie rozmów motywująco-interwencyjnych z osobami, co do których wpłynęło zgłoszenie;

c) kierowanie na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, osób nie wyrażających woli poddania się dobrowolnie leczeniu odwykowemu, a wobec których, wstępne czynności uzasadniają kontynuowanie postępowania;

d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym;

e) składanie wniosków o wszczęcie postępowania do nałożenia obowiązku leczenia odwykowego do Sądu Rejonowego;

f) stwarzanie warunków do działalności grup wsparcia (np. AA, grupy dla współuzależnionych).

Za realizację procedury podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu odpowiada Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Terminy realizacji – systematycznie według zgłoszeń.

2. 2. Pomoc osobom współuzależnionym oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

- a) prowadzenie rozmów edukacyjnych (na terenie punktu konsultacyjnego) dla osób współuzależnionych;
- b) prowadzenie indywidualnego poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- c) dofinansowanie wyjazdów profilaktycznych dla członków rodzin z problemem uzależnień;
- d) stwarzanie warunków do działalności grup wsparcia dla osób współuzależnionych.

2. 3. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym:

- a) pomoc ofiarom przemocy domowej oraz współdziałanie z odpowiednimi instytucjami mogącymi zapewnić pomoc prawną, psychologiczną oraz materialną.

2. 4. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym:

- a) dofinansowanie wyjazdów profilaktycznych i innych form wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.

3. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć o charakterze profilaktycznym i sportowym, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

3.1. Współpraca i wsparcie w realizowaniu na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców.

3.2. Dofinansowanie imprez i spektakli profilaktycznych.

3.3. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla nauczycieli i pedagogów w zakresie prowadzenia działań profilaktycznych.

3.4. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych promujących zdrowy styl życia.

3.5. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach i akcjach profilaktycznych.

3.6. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej:

- a) dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktyki uzależnień;
- b) szkolenia z zakresu przestrzegania przepisów prawa dotyczących sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (dla sprzedawców napojów alkoholowych);
- f) szkolenia w zakresie aktualnych przepisów z zakresu profilaktyki alkoholowej, przeciwdziałania narkomanii dla członków Komisji.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 4.1. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 4.2. Wspieranie Grupy AA BARKA działającego na terenie Gminy Kołbiel.
- 4.3. Wspieranie Samopomocowej Grupy Wsparcia dla współuzależnionych działającej na terenie Gminy Kołbiel

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazów sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym, łamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

5.1. Kontrola bądź wizytacja podmiotów gospodarczych posiadających zezwolenia na sprzedaż alkoholu w zakresie przestrzegania wszystkich warunków zamieszczonych w ustawie, zezwoleniu i innych aktach dotyczących handlu alkoholem przeprowadzanie odpowiednich czynności wyjaśniających, zmierzających do ustalenia osób dopuszczających się naruszania przepisów zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz zabraniających sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub zastaw.

5.2. Przeprowadzenie odpowiedniego postępowania pozwalającego na zgromadzenie materiałów niezbędnych do występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego bądź wystąpienie do prokuratury w sprawach związanych z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

5.3. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

5.4. Występowanie do Wójta Gminy o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w przypadku stwierdzenia łamania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

III. OGRANICZENIE DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU

Gmina realizująca zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dążyć będzie do ograniczania dostępności alkoholu poprzez:

1. System kontroli rynku obrotu napojami alkoholowymi.
2. Egzekwowanie przepisów ustawy związanych z zakresem reklamy alkoholu.
3. Edukację sprzedawców w dziedzinie szkód związanych z piciem alkoholu.

IV. ZADANIA FINANSOWANE W RAMACH REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. W celu optymalnego wykorzystania środków finansowych pozyskiwanych z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych środki te powinny być przeznaczone na finansowanie zadań odpowiadających intencjom ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz postanowieniom niniejszego programu a w szczególności na finansowanie:

- 1.1. Organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży, podczas którego realizowane są programy z zakresu profilaktyki uzależnień.
- 1.2. Działań profilaktycznych polegających na wspieraniu organizowanych dla społeczności lokalnej imprez profilaktycznych o charakterze kulturalnym, sportowym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- 1.3. Udział w kampaniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych zarówno o zasięgu lokalnym jak i ogólnokrajowym.
- 1.4 Opracowanie i realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

V. ZASADY FUNKCJONOWANIA, ORGANIZACJI PRACY I WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

1. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwana dalej Komisją, powołuje i odwołuje Wójt Gminy.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest koordynatorem realizacji Programu. Jest ciałem opiniującym, inicjującym i nadzorującym wykonanie Gminnego Programu. W swojej pracy Komisja kieruje się merytorycznymi wskazówkami zawartymi w przewodnikach opracowanych przez właściwe Ministerstwa oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wnioski o sfinansowanie

lub dofinansowanie realizacji zadań z Gminnego Programu. Uzyskanie środków z Programu powinno być poprzedzone przedstawieniem Komisji szczegółowych programów i preliminarzy projektowanych przedsięwzięć.

4. Realizacja Programu odbywa się we współpracy z instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi oraz placówkami oświatowymi, parafiami i jednostkami organizacyjnymi związanymi z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

5. Komisja na pierwszym posiedzeniu wybiera spośród swojego składu Przewodniczącego Komisji.

6. Do głównych zadań Komisji należy realizacja Programu a szczególności:

6.1. Wydawanie opinii o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6.2. Rozmowy z osobami uzależnionymi, współpraca z ich rodzinami.

6.3. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu.

6.4. Współpraca z innymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6.5. Opiniowanie podań z prośbami o dofinansowania działań związanych z profilaktyką antyalkoholową

7. Członkom Komisji przysługuje za udział w posiedzeniu wynagrodzenie. Przewodniczący Komisji otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 300 zł brutto a pozostali członkowie Komisji 250 zł brutto. - podstawą do wypłaty, wynagrodzeń stanowi lista obecności z posiedzenia Komisji.

8. Środki na realizację Gminnego Programu pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz piwa; - w ramach posiadanych środków dopuszcza się wprowadzenie zmian wydatków - zwiększenia, zmniejszenia w poszczególnych pozycjach;

Planowane wpływy na 2019 rok wynoszą 140.000 zł.

Przewodniczący
Rady Gminy

Robert Mazek